

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P.P.**, proti žalované: **Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha II, odd. hlídkové služby Smíchov**, se sídlem Lýskova 1593, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 4. 2012, čj. ORII-26038/PŘ-2008-63, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2012, čj. 2 A 61/2012 – 39,

t a k t o:

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádost žalobce o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- III.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í:

I.

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 4. 2012, čj. ORII-26038/PŘ-2008-63, kterým byla zamítnuta jeho žádost o obnovu přezkumného řízení ve věci udělení blokové pokuty ze 7. 10. 2008. Společně s žalobou podal žalobce žádost o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

[2] Městský soud usnesením ze dne 14. 11. 2012, čj. 2 A 61/2012 – 39, neustanovil žalobci zástupce pro řízení. Soud uvedl, že předpokladem pro ustanovení zástupce je vedle doložení toho, že žalobce nemá dostatek finančních prostředků, též splnění podmínky, že jím podaná žaloba nemůže být zjevně neúspěšná. Tato neúspěšnost musí vyplývat ze žaloby samé a v případě

její neúspěšnosti již soud nemusí zjišťovat majetkové poměry účastníka řízení. Z žaloby a z přiloženého rozhodnutí žalované vyplývá, že žaloba nemůže být zjevně úspěšná, a to jednak z důvodu, že žalobce napadá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a jednak s ohledem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 58/2007, dle kterého je obnova řízení ve věci blokové pokuty ze své povahy vyloučena, neboť podmínkou blokového řízení je souhlas účastníka se zjištěným přestupkem a uložením sankce. Z toho vyplývá, že návrh žalobce nemůže být zjevně úspěšný. Jelikož není splněna jedna z podmínek pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s., soud zástupce žalobci pro řízení neustanovil.

II.

[3] Usnesení městského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností, v níž předně požádal o ustanovení zástupce. Stěžovatel dále uvedl, že mimo rozsudku sp. zn. 3 As 58/2007 existuje celá řada rozsudků Nejvyššího správního soudu, které zcela jasně určují podmínky platnosti či neplatnosti blokového řízení. Podle sdělení Policie České republiky ze dne 24. 4. 2012 bylo odvolání stěžovatele spolu s celým spisovým materiálem zasláno nadřízenému správnímu orgánu. Až do podání žalob ve věcech vedených pod sp. zn. 2 A 55/2012 a sp. zn. 2 A 61/2012, resp. do doby podání kasační stížnosti nebylo Policií nikterak reagováno. Stěžovatel zopakoval, že nic nepodepsal, nic nepřevzal, proti jednání policisty K. se ohradil, dále požadoval vedení správního řízení a v policejním spise není obsažena výpověď uvedeného policisty.

[4] Stěžovatel dále uvedl, že žádost o obnovu řízení podal poté, co se dozvěděl o podvodu ze strany policisty K.. Nerozumí proto tomu, proč městský soud poukazuje na lhůtu 3 let pro stěžování si proti „*lstí a klamáním a vědomým a úmyslným – v té době na Policii zcela běžným - uvedením v omyl poldou K.*“. Pokud by stěžovatel nemohl vyhledat ochranu soudu, nemusel by se rozhodnutí druhé instance vůbec dočkat.

III.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž nebyl žalobci ustanoven zástupce, by trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost a na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému. Trvání na těchto podmínkách, vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení, by vedlo k popření cíle, který účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 – 77, www.nssoud.cz). Kasační stížnost lze tedy i při absenci těchto podmínek projednat.

[8] Stěžovatel požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. S ohledem na to, že v daném případě povinné zastoupení v řízení o projednávané kasační stížnosti není nezbytné, Nejvyšší správní soud žádosti stěžovatele nevyhověl.

[9] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že kasační stížnost je opravný prostředek proti rozhodnutí krajského soudu. Kasační námitky se musí odvíjet od tvrzeného pochybení soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 6. 2008, čj. 8 Afs 4/2007 – 72, nebo ze dne 24. 7. 2008, čj. 8 Afs 104/2007 – 101). Je-li kasační stížností napadáno usnesení městského soudu, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o ustanovení zástupce, je třeba, aby kasační námitky směřovaly právě tímto směrem. V posuzované kasační stížnosti stěžovatel brojil rovněž proti samotnému blokovému řízení, v němž mu byla uložena pokuta za porušení zákona o přestupcích, a proti rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o obnovu blokového řízení. Tyto kasační námitky, které nesouvisí se shora vymezeným předmětem tohoto řízení, nejsou pro posouzení projednávané kasační stížnosti relevantní.

[10] Podstatou této kasační stížnosti je tedy posouzení otázky, zda bylo na místě, aby městský soud nevyhověl stěžovatelově žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti shora specifikovanému rozhodnutí žalované.

[11] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí, že navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[12] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[13] Městský soud své rozhodnutí, jímž stěžovateli neustanovil zástupce pro řízení o žalobě, opřel o závěr, že žaloba nemůže být zjevně úspěšná, neboť stěžovatel napadá správní rozhodnutí prvního stupně a dále, že obnova řízení ve věci uložení pokuty v blokovém řízení je ze své povahy vyloučena.

[14] Městský soud řádně poukázal, že žalovaná rozhodnutím čj. ORII-26038/PŘ-2008-63 zamítla žádost stěžovatele o obnovu blokového řízení. Ve správním soudnictví se lze domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků (§ 5 s. ř. s.). Podle § 100 odst. 6 správního řádu žadatel o obnovu řízení může podat proti rozhodnutí, jímž se zamítá žádost o obnovu řízení, odvolání. Žalovaná řádně poučila stěžovatele o možnosti podání opravného prostředku. Brojí-li stěžovatel pouze proti tomuto rozhodnutí, jedná se o nepřipustnou žalobu podle § 68 písm. a) s. ř. s. Pokud stěžovatel odvolání proti rozhodnutí žalované podal, měl brojit žalobou proti rozhodnutí o odvolání, nikoliv proti rozhodnutí žalované. Stěžovatel však tímto způsobem nepostupoval. Městský soud proto správně uzavřel, že žalovaná rozhodovala v posuzované věci jako správní orgán prvního stupně a nebyla tudíž pasivně legitimována (*a contrario* § 69 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že stěžovatel brojil žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, proti kterému je přípustné odvolání, neúspěšnost žaloby byla nepochybně jednoznačná a okamžitě zjištělná.

[15] Na tomto místě lze odkázat na usnesení ze dne 22. 8. 2012, čj. 8 As 75/2012 - 25, v němž Nejvyšší správní soud vyložil, že kasační stížnost představuje zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., pokud směřuje proti odmítnutí žaloby z důvodu nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem [§ 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. a) s. ř. s.] a zároveň skutečnost, že žaloba byla podána před vyčerpáním řádných opravných prostředků, byla bez dalšího zjevná již při jejím podání a nebyla závislá na předběžném posouzení povahy návrhu či jakémkoliv dokazování.

[16] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve věci nenastaly předpoklady pro osvobození stěžovatele od soudních poplatků a tím pádem ani pro ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované. Za takové situace nebylo nutné, aby městský soud zjišťoval a zkoumal majetkové poměry stěžovatele (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 5. 5. 2010, čj. 1 As 24/2010 – 193).

[17] Městský soud považoval žalobu za zjevně neúspěšnou rovněž z důvodu, že obnova blokového řízení je z povahy věci vyloučena. Tomuto závěru zdejší soud nepřisvědčil, nicméně z důvodů, které nastaly po rozhodnutí městského soudu. Rozšířený senát v usnesení ze dne 12. 3. 2013, ve věci vedené pod sp. zn. 1 As 21/2010, vyslovil, že obnova blokového řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je možná v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení. Nepřípustnost obnovy blokového řízení tedy není absolutní. Ačkoliv tím jeden z důvodů, pro které městský soud považoval žalobu za zjevně neúspěšný návrh, neobstojí, druhý důvod k vyslovení takového závěru postačí.

[18] Ze shora uvedeného vyplývá, že městský soud rozhodl o neustanovení zástupce stěžovateli v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. ji zamítl.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti zdejší soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nepřísluší mu tedy náhrada nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu